

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра економіки та менеджменту

**ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК
СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти та вчених**

м. Одеса, 21 листопада 2025 року

**Одеса
2025**

Організатори: Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра економіки та менеджменту.

Укладачі:

Кібік Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Котлубай Вячеслав Олексійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Капустян Ірина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія».

Економіко-правовий розвиток сучасної України : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. здобувачів вищої освіти та вчених, м. Одеса, 21 листопада 2025 р. / за ред. д.е.н., проф. О.М. Кібік. Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 262 с.

DOI: 10.32837/11300.31015

Думка укладачів може не збігатись з думкою авторів матеріалів. Відповідальність за зміст матеріалу несе автор. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності несе автор.

Стрижак К.О.	
Роль цифрових двійників у підвищенні ефективності управлінських рішень	87
Тітієвський В.О.	
Гейміфікація в управлінні мотивацією проєктних команд.....	89
Голота Д.	
Адаптивні моделі управління проєктними командами в умовах нестабільності	92
Кобилян А.Д.	
Впровадження проєктного менеджменту для стимулювання розвитку та післявоєнного відновлення українських громад.....	94
Жеребчук М.Б.	
Інноваційні інструменти управління ризиками у проєктах сталого розвитку	97
Індач Ю.О.	
Інтеграція принципів ESG у процес реалізації бізнес-проєктів	100
Топал А.Ю.	
Управління ресурсами проєктів в умовах економічної нестабільності	105
Заставнюк Я.А.	
Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки	108
Капелюш А.О.	
Оптимізація витрат як складова системи ефективного менеджменту	109
Сальнікова М.С.	
Особливості мотивації та стимулювання праці персоналу	111
Муренко М.С.	
Роль менторингу та коучингу у формуванні управлінської культури сучасного менеджера	114
Павлушинська А.Д.	
Стратегічні механізми адаптації та фінансової стійкості бізнесу в умовах воєнного конфлікту	117
Плачинда А.П.	
Вплив штучного інтелекту на продуктивність компаній умовах цифрової трансформації	120
Чув'юрова К.І.	
Інноваційні підходи в менеджменті для підвищення ефективності організацій у цифровій економіці.....	123

5. Strode D., Hoda R., Noble J., Marshall S. A teamwork effectiveness model for agile software development. *Empirical Software Engineering*. 2022. Vol. 27(56). № 4. P. 1-50. URL: <https://rdcu.be/eKBhw> (Дата звернення: 27.09.2025)

Кобилян А.Д.,

здобувачка I курсу магістратури

факультету судового та міжнародного права,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД

Сьогоднішній етап розвитку України визначається безпрецедентними викликами, спричиненими повномасштабною військовою агресією. Масштабні руйнування, що охоплюють критичну інфраструктуру, житловий фонд та економічні мережі, вимагають від органів місцевого самоврядування кардинальної зміни управлінських підходів. Територіальні громади більше не можуть обмежуватися лише оперативним кризовим реагуванням. Перед ними стоїть стратегічне завдання системного післявоєнного відновлення та забезпечення довгострокового розвитку.

Звичайне функціонування органів місцевого самоврядування обмежується забезпеченням регулярних комунальних та соціальних послуг (освіта, ЖКГ, соціальна підтримка) [3]. Проте в сучасних умовах роль територіальних громад докорінно змінилася. Вони перетворилися на ключових координаторів складних, унікальних і життєво важливих проєктів. Вже недостатньо лише створити програми, тепер життєво необхідно гарантувати їхню результативність, дотримання термінів та виконання у рамках визначених ресурсів.

Ключовими напрямками проєктної діяльності, які мають найбільше значення для стимулювання розвитку та післявоєнного відновлення українських громад, є наступні.

Найбільш важливими для більшості громад є навчально-освітні ініціативи. Особливий акцент слід робити на тих, що реалізуються за підтримки міжнародної технічної допомоги, із залученням кваліфікованих експертів з країн ЄС та провідних українських фахівців. Такі проєкти зазвичай мають довгостроковий ефект, безпосередньо підвищуючи якість людського та соціального капіталу громад.

Другою сферою можна виділити економічні та інфраструктурні проєкти. Вони тісно взаємопов'язані, оскільки їхня головна мета – сформувати умови для довгострокового підвищення ефективності функціонування економіки громади. Інфраструктурні проєкти спрямовані на модернізацію або створення нових об'єктів (транспортної, інженерної, інформаційної інфраструктури тощо), що надає стабільну базу для розвитку [2].

Критично важлива група – інвестиційні проєкти. Залучення зовнішнього капіталу через інвестиційні проєкти вимагає від громад попередньої розробки стратегічних документів, які стають фундаментом для формування їхнього проєктного портфеля. Яскравим прикладом такої роботи є діяльність низки громад-учасників, які за підтримки програми U-LEAD з Європою створили Програми комплексного відновлення. Програми виконують роль інвестиційного каталогу, чітко визначаючи пріоритетні об'єкти й ініціативи для відбудови та майбутнього розвитку. Розробка цих програм демонструє стратегічний проєктний менеджмент на рівні громади, що дає змогу ефективно синхронізувати внутрішні плани з очікуваннями та вимогами міжнародних донорів та інвесторів [1]. Хоча місцева влада бере ідеї для проєктного управління з бізнесу, ці підходи тут працюють інакше. У приватних компаніях головна мета – отримати прибуток. Натомість, муніципальне управління зосереджене на тому, щоб задовольнити потреби та очікування багатьох важливих сторін: мешканців, місцевого бізнесу та міжнародних партнерів. При цьому місцеві органи завжди працюють в умовах нестачі грошей, працівників, сучасних технологій та досвіду [4]. Саме через ці обмеження використання методів проєктного управління є вкрай важливим. Воно допомагає розумно планувати роботу та найкраще розподіляти ті обмежені ресурси, які є в наявності.

Для забезпечення ефективного відновлення та розвитку територіальних громад, недостатньо лише визначити пріоритетні проєкти, критично важливим є також впровадження адаптованих механізмів управління. Місцеве самоврядування має трансформуватися з адміністративного апарату на інноваційний хаб, здатний генерувати та впроваджувати складні проєкти швидко та якісно. Цей процес вимагає інтеграції декількох ключових аспектів, які виходять за рамки традиційних комунальних функцій.

Одним із найважливіших елементів є інституційна спроможність. Навіть найкращі проєкти залишаються на папері, якщо в громаді немає кваліфікованих кадрів, здатних управляти повним проєктним циклом (від ідеї та розробки заявки до моніторингу та звітування). Це включає лише технічні навички, розуміння міжнародних стандартів донорських організацій та вміння працювати в умовах постійних змін, характерних для воєнного та повоєнного часу. Тому, постійне навчання та підвищення кваліфікації співробітників у сфері проєктного менеджменту стає стратегічним пріоритетом.

Крім того, успіх проєктної діяльності в органах місцевого самоврядування залежить від ефективної комунікації та співпраці. Проєкти відновлення за своєю суттю є міжсекторальними і вимагають залучення центральної влади, місцевого бізнесу, громадських організацій та самих мешканців. Прозорість ухвалення рішень та громадська участь у плануванні та реалізації проєктів підвищують довіру, забезпечують соціальну легітимність і гарантують більшу стійкість результатів. Створення відкритих електронних реєстрів проєктів та регулярне публічне звітування є необхідними умовами для залучення зовнішніх інвестицій та ефективного використання бюджетних коштів.

Важливим є ризик-менеджмент. У контексті військової агресії та нестабільності, кожен проєкт несе в собі значні ризики - від безпекових до фінансових та логістичних. Органи місцевого самоврядування мають навчитися не лише планувати, а й прогнозувати потенційні перешкоди та розробляти гнучкі стратегії їх мінімізації. Це вимагає впровадження систем оперативного моніторингу та швидкого коригування планів для забезпечення безперервності процесів відновлення, навіть під час непередбачуваних обставин.

Таким чином, впровадження проєктного менеджменту є стратегічною необхідністю та фундаментом для перетворення місцевого самоврядування на інноваційний хаб, здатний забезпечити стале відновлення та інтеграцію України у європейський простір.

Література

1. U-LEAD with Europe. *U-LEAD*. URL: <https://u-lead.org.ua/> (дата звернення: 5.11.2025).
2. Проєктний менеджмент для територіальних громад: основні пріоритети в контексті перспектив повоєнної модернізації - Мережа UPLAN. *Мережа UPLAN*. URL: <https://surl.li/ngfewy> (дата звернення: 5.11.2025).
3. Проєктний менеджмент у місцевих радах: чому його варто впроваджувати. *Децентралізація в Україні*. URL: <https://decentralization.ua/news/15604>.
4. Світлична Т. Сутність та роль застосування проєктного підходу в діяльності органів місцевого самоврядування. Публічне управління XXI століття: нові виклики і трансформації в умовах війни. Харків, 2024. С. 270–277.
5. Сидорак Р. Особливості проєктної діяльності територіальних громад. Перспективи регіонального та місцевого розвитку: матер. 3-ї конф. молодих уч. Львів, 2024. С. 40–42.

Жеребчук М.Б.,

здобувачка 1-го курсу магістратури

факультету судового та міжнародного права,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У ПРОЄКТАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сталий розвиток у XXI столітті став не лише глобальною концепцією, а й практичною необхідністю для будь-якої держави та бізнесу. Реалізація проєктів сталого розвитку вимагає ефективного управління ризиками, оскільки вони мають довгостроковий характер, міждисциплінарну структуру та значну залежність від екологічних, політичних, соціальних факторів. Традиційні інструменти ризик-менеджменту, побудовані на оцінці ймовірності та наслідків, дедалі частіше